

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om säkerhetsskydd i Migrationsverket och lag om ändring av 83 § i lagen om privata säkerhetstjänster

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om säkerhetsskydd i Migrationsverket och lag om ändring av 83 § i lagen om privata säkerhetstjänster (RP 32/2018 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Jorma Kantola, inrikesministeriet
- konsultativ tjänsteman Heidi Kankainen, inrikesministeriet
- direktör Mikael Laurinkari, Migrationsverket
- polisöverinspektör Marko Rahikainen, Polisstyrelsen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Suomen Vartioliikkeitten Liitto ry.

Inget yttrande av

- justitieministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås en lag om säkerhetsskydd i Migrationsverket.

Avsikten med lagen är att skydda personalen vid Migrationsverket för olika riskfaktorer, trygga arbetsförhållandena samt skydda verkets egendom. I lagen föreslås bestämmelser om befogenheterna för de säkerhetskontrollörer som utför säkerhetsuppgifter i de lokaler som Migrationsverket använder. Befogenheterna hänför sig till kontroll av identitet, säkerhetskontroll, kroppsvisitation, omhändertagande av föremål, vägrande av tillträde samt avlägsnande och gripande av en person.

Befogenheterna ska gälla i de lokaler som används av Migrationsverket. Lagen ska inte tillämpas på inkvarteringsrum i förläggningar eller flyktingslussar som drivs av Migrationsverket.

Betänkande FvUB 6/2018 rd

Säkerhetskontroller ska kunna skaffas som köpta tjänster. I sådana fall ska säkerhetskontrollören vara godkänd av polisen. Säkerhetskontrollören ska dessutom ha fått utbildning för uppgiften som säkerhetskontrollör.

I lagen om privata säkerhetstjänster föreslås en hänvisning till den föreslagna lagen om säkerhetsskydd i Migrationsverket. Befogenheterna för en säkerhetskontrollör som är anställd hos en näringsidkare inom den privata säkerhetsbranschen ska grunda sig på den föreslagna nya lagen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet menar att det i det förändrade säkerhetsläget är motiverat att man genom den föreslagna lagen om säkerhetsskydd i Migrationsverket möjliggör säkerhetskontroller i verket och inför bestämmelser om de befogenheter som krävs för att säkerhetspersonalen ska kunna utföra sina säkerhetsuppgifter. Säkerhetskontrollörens befogenheter ska enligt den föreslagna lagen gälla i de lokaler som Migrationsverket använder, med undantag för inkvarteringsrum och vistelselokaler som hänför sig till den boendeverksamhet som myndigheten driver i förläggningar eller flyktingslussar. I beredningen användes den gällande lagen om säkerhetsskydd i statsrådet (987/2014), som antogs med grundlagsutskottets medverkan (GrUU 10/2013 rd och GrUU 23/2014 rd) utifrån förvaltningsutskottets betänkande (FvUB 26/2014 rd).

Enligt den föreslagna 4 § får säkerhetskontroll utföras av en polisman, en gränsbevakningsman eller en anställd vid Migrationsverket som har fått utbildning för och förordnats att sköta uppgiften. Med stöd av beslut av Migrationsverket får säkerhetskontroller också utföras av någon annan än en person som har fått utbildning för uppgiften som säkerhetskontrollör och godkänts för uppgiften av polisen. Avsikten är att säkerhetskontrollerna i regel utförs av de personer som fått den i lagen avsedda särskilda utbildningen som säkerhetskontrollör. I praktiken kommer poliser och gränsbevakare att utföra kontrollen bara undantagsvis. Ser man på vilka resurser och uppgifter polisen och Gränsbevakningsväsendet har är det inte ändamålsenligt att de utför säkerhetskontroller annars än i undantagssituationer. Förvaltningsutskottet hänvisar i detta avseende till motiveringen i propositionen.

Vid säkerhetskontrollen används en metalldetektor eller någon annan teknisk anordning för att kontrollera om en person har med sig farliga föremål eller ämnen. Dessutom ska en säkerhetskontrollör ha rätt att få uppgifter om en persons identitet när han eller hon anländer till Migrationsverkets lokaler eller uppehåller sig där. I vissa situationer som anges i lagen har säkerhetskontrollören rätt att utföra kroppsvisitation eller gripa en person, om det är nödvändigt för att avvärja ett allvarligt hot mot personen själv, andra människor eller egendom. Säkerhetskontrollören kan också vid behov vägra en person tillträde till Migrationsverkets lokaler eller avvisa honom eller henne från platsen.

Säkerhetskontrollörerna ska i sitt uppdrag ha rätt att använda maktmedel, om det med hänsyn till en persons uppträdande och andra omständigheter kan anses försvarbart till exempel i en hotfull eller farlig situation. Intrång i någons rättigheter med stöd av den föreslagna lagen får inte göras i

Betänkande FvUB 6/2018 rd

större utsträckning än vad som är nödvändigt. Användningen av befogenheterna, liksom tillämpningen av lagen i sin helhet, omfattas således av proportionalitetsprincipen och principen om minsta olägenhet.

Sammantaget anser förvaltningsutskottet att lagförslagen behövs och fyller sitt syfte, och det tillstyrker dem utan ändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 32/2018 rd utan ändringar.

Helsingfors 15.6.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juho Eerola saf
vice ordförande Timo V. Korhonen cent
medlem Kari Kulmala blå
medlem Antti Kurvinen cent
medlem Sirpa Paatero sd
medlem Olli-Poika Parviainen gröna
medlem Juha Pylväs cent
medlem Wille Rydman saml
medlem Joonas Räsänen sd
medlem Vesa-Matti Saarakkala blå
medlem Matti Semi vänst
medlem Tapani Tölli cent.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.